

AZ ORSZÁGOS VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2011. AUGUSZTUS 1-JÉN MEGTARTOTT ÜLÉSÉNEK
A JEGYZŐKÖNYVE

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Jó reggelt kívánok. Tisztelettel köszöntöm az Országos Választási Bizottság ülésén megjelenteket, vendégeinket, a média képviselőit, az Országos Választási Iroda munkatársait, és az Országos Választási Bizottság tagjait. Megállapítom, hogy a Választási Bizottság részéről 9 fővel vagyunk jelen, így az ülésünk határozatképes. A tervezett napirendjeink a következők. 1. Népszavazási kérdések elbírálása; 2. Időközi választás kitűzése és az egyebek. A napirendhez annyi kiegészíteni valóm lenne előzetesen, hogy itt az utolsó pillanatban derült ki, hogy a 3-tól a 18-ig terjedő kérdések vélhetőleg szövegszerkesztési probléma miatt sorszámozási formahibában szenvednek, és a kezdeményező ezeket a kérdéseket visszavonta az OVB ülést megelőzőleg, ezért nem tárgyalnánk ezeket a kérdéseket. Így gyakorlatilag négy kérdés maradt, az első kettő, és az utolsó kettő. Ennek megfelelően terjesztem elő a napirendet. Kérem, hogy az elfogadásról szavazzunk. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag a napirendet elfogadtuk. Megkérem Jackli Tamás urat, hogy ismertesse a beérkezett kérdéseket.

Napirend

I. Népszavazási kérdések elbírálása

II. Időközi választás kitűzése

III. Egyebek

I. Népszavazási kérdések elbírálása

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Köszönöm szépen a szót. Jó reggelt kívánok mindenkinek. Az első kérdést magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel, és a következő kérdés található rajta.

- 1. „Egyetért-e Ön azzal, hogy a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 23. §-a, miszerint „Nem büntethető, aki a cselekmény elkövetésekor tizennegyedik életévét nem töltötte be.” módosuljon úgy, hogy „Nem büntethető, aki a cselekmény elkövetésekor tizenkettedik életévét nem töltötte be.”?*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Hunyadfalvi Ákos urat kértük meg, hogy röviden segítsen ennek a kérdésnek az értelmezésében.

Dr. Hunyadfalvi Ákos OVB tag

Röviden a saját álláspontom. Én a mintapéldány hitelesítését támogatom. Magának a kérelemnek komoly előélete van. Csak röviden az emlékeztetés gyanánt szeretném a következőket elmondani. 2010. szeptember 27-én hasonló szöveggel, nem a most beadotthoz, csak a tárgykört illetően azonos a kérelmezőnek a szándéka. Tehát 2010. szeptember 27-én a kérdés úgy hangzott, hogy „Egyetért-e Ön azzal, hogy a büntetőeljárásokban a büntethetőség alsó korhatára 12 év legyen?” Ezt megtárgyalta akkor a Választási Bizottság, és a határozatával a mintapéldány hitelesítése mellett döntött. Ezt követően 2011. január 26-án ugyanaz a kérelmező ugyanazzal a szövegkörnyezettel, ami az előbb elhangzott újabb kérelmet adott be. Ennek a kérelemnek akkor az OVB nem adott helyet, megtagadta a mintapéldány hitelesítését, hivatkozva a jogszabály 12. § c) pontjára, ami úgy rendelkezik, hogy ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ív újabb mintapéldánya, illetőleg a határidő eredménytelen elteltéig ilyenkor el kell utasítani a kérelmet. Ez volt a második kérelemnek a sorsa. A harmadik, az ez év április 4-én került beadásra, a szöveg ugyanaz: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a büntetőeljárásokban a büntethetőség alsó korhatára 12 év legyen?” Ezt a Választási Bizottság akkor hitelesítette. A hitelesítő határozattal szemben kifogás lett előterjesztve, és az Alkotmánybíróság 2011. július 5. napján kelt határozatával megsemmisítette a Választási Bizottságnak a döntését, és az OVB-t új eljárás lefolytatására kötelezte. Röviden a hatályon kívül helyezésnek az oka döntően egyértelműségi kérdésekre vonatkozott, ahol a büntetőeljárásoknak a fogalmával kapcsolatban fejtette ki a jogelméleti álláspontját, illetve a döntésének a második oka pedig az anyagi és eljárásjogi szabályok egymáshoz viszonyulásának az értelmezése, illetve értelmezhetetlensége volt, mint elutasítási ok. A most benyújtott kérelem, amit ma tárgyalunk annyiban módosult a korábban ismertetettekhez képest, hogy az 1978. évi IV. törvény 23. §-a, ami a büntethetőséget kizáró okok körében az életkort szabályozza. A jelenlegi hatályos anyagi jogi szabályban rögzítésre úgy került, hogy nem büntethető, aki a cselekmény elkövetésekor a 14. életévét betöltötte. Itt a kérelem tulajdonképpen ugyanilyen normaszöveg mellett csupán annyiban változik a hatályos jogszabályi rendelkezéshez képest, hogy az életkornak a határát 12 évre vinné le. Én, tudom megítélés kérdése, de én azt mondom, hogy a kérelemnek az értelmezésével kapcsolatban problémák nem vetődhetnek fel, én az OVB tagjai részére ennek a támogató javaslatát indítványozom.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen a szakmai tájékoztatást. Kérdezem, van-e valakinek az elhangzottakkal kapcsolatban véleménye, ellenjavallata? Ha nincsen, akkor szavazásra teszem fel. Megállapítom közben, hogy 10-en vagyunk, tehát teljes az OVB tag, mindenki jelen van az ülésen. Nincsen jelentkezés, akkor úgy teszem fel szavazásra a kérdést az elhangzottaknak megfelelően, hogy ki az, aki az aláírásgyűjtő ív hitelesítését támogatja? Megállapítom, hogy egyhangúlag döntöttünk, tehát 10 igen szavazattal a kérdést hitelesítettük, illetve az aláírásgyűjtő ívet. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A következő kérdést szintén magánszemély nyújtotta be. A kérdés a következőképpen hangzik.

2. ***„Egyetért Ön azzal, hogy a szabadságvesztését töltő elítélt számára kötelező legyen a munkavégzés?”***

Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Ha lehet, akkor had kérjük meg Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán tagtársunkat, hogy röviden szóljon hozzá ehhez a kérdéshez. Azért bátorodom ezt javallani, mert ennek a kérdésnek is van már előélete, ez egy picit más megfogalmazásban hasonló kérdést már tárgyaltunk, és annak Ő volt az előkészítője. Szerintem, emlékszik még rá nyilvánvalóan, tehát ebbe leginkább Ő ásta magát bele. Ha röviden emlékeztetne bennünket, de akár az Ákost is szívesen meghallgatjuk. Köszönjük szépen.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm. Én csak az előzményekről szólnék, és akkor kérném Hunyadfalvi kollegánkat, hogy folytassa a gondolatot. Amennyiben, ha jól emlékszem, és kérem az iroda pontosítson, ha tévednék, a kérdéssel megegyező tartalmú kérdés volt már az OVB napirendjén azzal a kiegészítéssel, kiegészítő mondattal, hogy „és ezzel járuljon hozzá a fogva tartás költségeihez”, és tulajdonképpen a többségi döntés azért lett megtagadó a legutóbbi napirenden, merthogy két kérdést tartalmazott a népszavazási kezdeményezés ilyen módon nem volt egyértelmű a választópolgár számára. Személyes véleményem az, hogy ebben a formában a kérdés hitelesítésének akadálya nincs, ugyanis nincs olyan kapcsolt kérdés már a megfogalmazásban, ami értelmezési nehézséget okozna. Azt pedig már megvizsgáltuk alaposan, és körüljártuk, hogy önmagában a munkavégzés előírása a szabadságvesztés büntetést töltő elítélt számára nem ütközik nemzetközi szerződésbe, vagy hasonló tartalmú előírásba. Ezt tulajdonképpen engedik a nemzetközi normák, ilyen módon kizárt tárgykört sem érint a kérdés felvetése. Köszönöm szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Ákos kívánsz hozzászólni?

Dr. Hunyadfalvi Ákos OVB tag

Igen. Ezt a kérdéskört szabályozza, tehát az alapszabály 1979. évi 11-es Bvtvr. tulajdonképpen két körben érinti a munkavégzéssel kapcsolatos szabályokat. Részben a jogok, részben a kötelezettségek oldaláról más módon közelíti meg, és szabályozza a bv. intézetben belüli feladatokat. Ezt csak úgy zárójelben mondom: számomra újdonság volt idáig, hogy előzetes letartóztatásban lévőket is lehet munkavégzésre kötelezni, én ezt egész idáig úgy tudtam, hogy csak jogerősen elítélteket, de a hivatkozott Bvtvr. végrehajtási jogszabály szerint ez előzetes letartóztatásban lévőkre is vonatkozik, ahol a munkavégzés körülményeit illetően két különbség van. Az egyik: más módon szabályozza a kötelezettségeket azoknál az elítélteknél, akik a büntetés-végrehajtási intézetben belül a feladatot az intézmény tisztántartásával, karbantartásával és működtetésével kapcsolatban kell, hogy elvégezzék, amiért természetesen térítés nem jár. Itt részletes szabályozás van: hogy napi 4 órát ez nem haladhat meg, viszont ennek a munkavégzésnek a végrehajtása kötelező, tehát, aki megtagadja az ilyen jellegű munkavégzésre való kijelölést, vele szemben mindenféle fegyelmi eljárásokat folytatnak le, és fegyelmi büntetéseket alkalmaznak. Eltérően szabályozza azt a fajta munkát, amit akár bv. intézetben belül, akár bv. intézetben kívül külső munkahelyen végeznek elítéltek, ahol a Munka Törvénykönyvnek az általános szabályai szerint szabályozza a büntetését töltőnek a munkaviszonyát, ezért az ilyen módon elvégzett munkáért térítés jár. Egyetlenegy szabály szól a pénzösszegnek a sorsával kapcsolatos rendelkezésről, hogy ebből a kvázi munkabérből levonásra kerül az elítélt tartásával kapcsolatos valamennyi költség. Én a magam részéről egyébként a kérdésnek a hitelesítését támogatom.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Megértettük a tájékoztatást. Nyilván az előzményeket is ismerjük. Az előzmények alapján egyértelmű, hogy jelenleg is egyrészt jó, másrészt akkor kötelezettségként is szabályozva van a munkavégzés a jogszabályokban, még ha a gyakorlatban ezt nem akarják, vagy nem tudják igazán megoldani, főleg az utóbbi esetre nézve. Én ezzel összefüggésben annyit jegyeznék meg, ha lehet, hogy az Országos Választási Bizottság joggyakorlatában ezzel együtt itt a legutolsó határozatainkat, ha megnézzük, akkor van egy olyan többségi álláspont, amely azt mondja, hogy megtévesztő az a kérdés, amely egy jelenleg hatályos rendelkezésre úgy kérdez rá, hogy közben abból nem derül ki, hogy a jelenleg hatályos szabályokkal azonos tartalmú gyakorlatilag a kérdés, és jelen esetben, ha én jól értem, akkor azért nagyjából erről van szó. A múltkori üléseinken számos megtagadó határozatot hoztunk ezen indok alapján, ez nyitott kapukat dönget, ha úgy vesszük ez a kérdés, részben felesleges is, hiszen jelenleg is hatályos jogszabályok is ezt előírják azt.

Dr. Hunyadfalvi Ákos OVB tag

A munkavégzés a letartóztatásban lévők, illetve a büntetésüket töltők részéről tulajdonképpen az egy jutalomként felfogott lehetőség. A tapasztalat azt mutatja, hogy az intézetekben mindenki dolgozni szeretne. A nagyobb problémát inkább az okozza, hogy nincs munkavégzésre lehetőségük. Tehát itt nem a pénzkereset a meghatározó számukra, illetve a kérelmezőnél a kérdés pont fordított, hogy a költségeket, azt ne kelljen közpénzből finanszírozni. Dolgozna minden elítélt, ha volna munkavégzési lehetőségük.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Jó. Világos. Köszönjük szépen. Ez egy dolog, az más kérdés, hogy ez valamiféle szankcionálható, vagy nem szankcionálható, de kötelezettségként elő is van írva tulajdonképpen a tvr-ben emlékeim szerint. Köszönöm szépen. Ki kíván hozzászólni a kérdéshez még? Parancsolj Zoltán.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Én ismételten kifejezném, hogy szerintem a kérdés hitelesítésének akadálya nincs, hogyha a Tvr-ben alaposabban megnézzük, itt Hunyadfalvi Ákos előadása nagyon jól mutatta, hogy hol van a különbség a jogként és a kötelezettségként meghatározott munkavégzés között, a tvr-ben. Azt gondolom, hogy nem okoz problémát, hogy a hatályos szabályozás bizonyos eleme, és tartalmilag megegyezik a kérdéssel. Itt most pár másodpercen belül lehet, hogy még pontosabb tudok lenni, de emlékeim szerint a 63/2008. alkotmánybíróági határozat indokolása fogalmazza meg azt, hogy az Alkotmánybíróság előtti eljárásban –és nyilván az OVB is ide értendő ilyen értelemben –nem releváns az, hogy a kérdésnek egyébként a hatályos szabályozással kapcsolatban mi a viszonya, hogy módosul-e a hatályos szabályozás időközben. Ezt a legutóbbi ülésen is elmondtam, azt gondolom, hogy ez nem lehet megtagadási ok e a kérdésnél. Köszönöm szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Óhajtja-e valaki, hogy kinyomtassuk a tvr-nek a vonatkozó rendelkezését? A múltkor itt volt már, most éppen nincs kéznél azt hiszem, vagy igen? Ránéztünk a jogszabályra, végül is alapvetően két támogató javaslat hangzott el, ennek megfelelően felteszem szavazásra a kérdést. Parancsolj.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm. Csak egy pontosítás. A 63/2002. alkotmánybíróági döntésre utaltam. Egyetlen mondat, nem érinti a népszavazás lebonyolíthatóságát, ha a népszavazás idején hatályba lévő

jogi normák a népszavazásra feltett kérdésben foglaltakkal azonos tartalommal szabályoznak életviszonyokat. Ez lenne a releváns mondatrész. Köszönöm szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ebbe nem akarok feltétlenül bele menni, én nem látom benne ezt a problémát. Én nem látom azt, hogy most jogalkotás menne e tekintetben, illetve lenne már esetleg elfogadott, de még hatályba nem lépett rendelkezés, tehát én csak arra utaltam, hogy van egy régebbi jogi szabályozás, ami részben átfedi a kérdést, de ez elképzelhető, hogy jelen esetben nem probléma. Akar-e még valaki hozzászólni? Ha nem, akkor szavazunk. Úgy teszem fel a kérdést, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy a kérdést egyhangúlag hitelesítettük. Ezt követően a végére kellene menni az anyagnak, és a 19. kérdés következik. Ha jól értesültem, akkor a kezdeményező meghatalmazottja Lukács Zoltán úr jelen van, és hozzá kíván szólni a kérdéshez. Azt kérdezem, hogy ezt előzetesen óhajtja ezt megtenni, vagy esetleg az OVB vita lezárultát követően? Jó. Hallgatjuk. A kérdés először ismertetésre kerül, és ezt követően Öné a szó.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Köszönöm szépen. A Magyar Szocialista Párt képviselőjében Mesterházy Attila nyújtott be népszavazási kezdeményezést. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel, és azon a következő kérdés szerepel.

3. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy új jogszabálynak az érintettekre nézve hátrányos rendelkezését a jogszabály hatálybalépését megelőző időszakra vonatkozóan ne lehessen alkalmazni?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Öné a szó.

Lukács Zoltán úr

Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Bizottság! Hölgyeim és Uraim! A kérdésünkben a visszamenőleges jogalkotás tilalmát szeretnénk elérni, mint azt Önök is tudják, és tapasztalhatták. A Magyar Köztársaság Parlamentje a legutóbbi ülésén, illetve ebben a parlamenti ciklusban többször hozott olyan döntést, többször hozott olyan törvényeket, amelyek visszamenőleges hatállyal rendelkeztek. Mi pedig azt gondoljuk, hogy a visszamenőleges hatály, az mélyen aláássa a jogállami berendezkedést. A visszamenőleges hatály olyan jogbizonytalanságot teremt egy országban, ami hosszú távon nagyon-nagyon káros lehet. Utalok itt például a 98%-os külön adó kivetésére, vagy utalok a jelenleg is vitatott különböző törvényesen szerzett és gyakorolt jogok visszamenőleges elvételének egyelőre csak szándékára, de nyilván ezek meg fognak történni, és az utóbbi napokban pedig egy abszolút nonszensszel találkozhatunk megint a politikai és gazdasági döntéshozatal kriminalizálásának visszamenőleges lehetőségével, amit szintén a kormány vetett fel. Ezt európai országokban, de hát még nem annyira európai országokban sem nagyon látták. Mi azt gondoljuk, hogy ezek a kérdések olyan súlyúak, hogy mi a parlamentben is beadtuk ezeket módosító javaslatnak akár a jogalkotási törvényhez, akár pedig a készülő új alkotmányhoz, de más alkotmánymódosításokhoz is, és ezzel a többség nem értett egyet, ezért azt gondoljuk, hogy ebben a kérdésben indokolt megkérdezni a választókat, indokolt megkérdezni azokat az embereket, akikre ez vonatkozhat, ezért van ez a népszavazási kezdeményezésünk. Ami fontos még ebben a kérdésben, az lehet itt, a Szentmiklósy urat idézném, amit a legutóbb az előző kérdésben idézett itt egy jogszabályt. Én azt gondolom, hogy ez a miénk is vonatkozik, hiszen a jogalkotási törvényben már benne van a visszamenőleges hatály tilalma,

de ez nem minden jogszabályra érvényes, és láthatóan a kormányzó erők részéről ettől függetlenül továbbra is ugyanúgy fennáll a visszamenőleges jogalkotás szándéka. Ezért azt gondoljuk, hogy erre a kérdésre szükség van, ebben a kérdésben indokolt megkérdezni a választókat, és még egy okunk van erre, ezzel nem titkolt célunk az is, hogyha ez a népszavazás megtörténik, és a népszavazáson ez a kérdés többséget kap, tehát támogatják, akkor ez alapját képezheti az egyébként eddig bevezetett visszamenőleges hatályú törvények eltörlésének, megsemmisítésének, illetve az azok szerint, vagy azok alapján végzett végrehajtás megsemmisítésének is. Köszönöm szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen a hozzászólást. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán tagtársunkat kérném meg, hogy terjessze elő a kérdéssel kapcsolatos észrevételeit. Ez a kérdés neki jutott, és Ő vállalta ennek az előkészítését. Köszönöm.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen a szót Elnök Úr, és köszönjük az előterjesztő észrevételeit, igyekszem ezekre is reagálni majd a szempontok között. A kiinduló kérdésként, azt gondolom, hogy az mindannyiunk számára világos, hogy a kérdés az országgyűlés hatáskörébe tartozik, nyilván törvény ezt a kérdést szabályozhatja, hogy jogszabályok hatálybalépésére vonatkozóan milyen követelmények érvényesek. Ilyen módon ez a feltétel teljesül. A következő lépcsőben azt kellene megvizsgálunk, hogy érint-e kizárt tárgykört a kérdés megfogalmazása. Hangsúlyoznám azt, hogy nyilván tételesen felsorolt kizárt tárgykört nem érint a kérdés, az alkotmány rendelkezései között nem találunk kizáró feltételt, de az alkotmány egészének az esetleges módosítása, burkolt alkotmánymódosítás tilalma az felmerülhet. Ezt kellene megvizsgálni a következőkben. Azt fontos kiemelni, hogy a kérdésben megfogalmazott cél, ennek tartalma, hogy ne lehessen hátrányos intézkedéseket hozni visszamenőleges jogalkotással, ez összhangban van az alkotmány rendszerének egészével. Ez az alkotmány 2. § (1) bekezdése, amit a jogállamiság követelménye fogalmazza meg, az Alkotmánybíróság értelmezésében ez hosszan ki van fejtve, ez azt is jelenti, hogy általános tilalom vonatkozik arra nézve, hogy ne lehessen, hangsúlyozom, azonos tartalmú az érvelés, hátrányos következmény jogalkotást végezni visszamenőleges hatállyal, ezt az Alkotmánybíróság a 25/1992. sz. döntésében egyébként hosszan kifejti. Az értelmezési nehézség abban van, hogy bár az alkotmány egészének rendelkezésével összhangban van a kérdés tartalma. Van az alkotmánynak kettő olyan valóban olyan új rendelkezése, a 70/E. § (3) bekezdése, és a 70/I § (2) bekezdése, amelyek meghatározott tárgykörben lehetővé teszik a visszamenőleges hatályos jogalkotást. Az első, hogy a nyugellátással kapcsolatos kérdésekre vonatkozik, a második pedig a bizonyos jövedelemre vonatkozóan adóztatást lehetővé tevő alkotmányi rendelkezés. Mindkét alkotmányi szakasz igazából lehetőséget ad olyan tartalmú jogalkotásra, amely esetlegesen előírja a visszamenőleges hatályú adóztatás, illetve a nyugellátásnak esetleges csökkentését, megszüntetését. Az, hogy az alkotmány lehetőséget ad a jogalkotásra, az azt is jelenti, hogy jogalkotás mellőzése, és annak megtörténte is alkotmányos lesz ebből következően. Ha azonban itt megtörténik a kérdés nyomán egy országos ügydöntő népszavazás, aminek eredménye kötelező az országgyűlésre, akkor igazából a kötelezően megalkotandó jogszabály, illetve a jogszabály esetleges meg nem alkotása, az szükségképpen szűkítené az alkotmány 70/E. és 70/I. §-ának lehetséges értelmezését. Az a) és b) szabályozás lehetséges, de a népszavazás nyomán mindkét esetben már csak a), vagy csak b) lenne lehetséges, akkor szükségképpen az alkotmányi rendelkezés értelmét szűkíteni a népszavazás következménye. Ilyen értelemben tehát ez visszahat az alkotmányra, és érintheti a burkolt alkotmánymódosítás tilalmát. Azt a kérdést sem szeretném kikerülni, amit jeleztem az elején, hogy az alkotmány egészével, a jogállamiság fogalmával ugyanakkor összhangban van a

kérdés, és itt valóban látjuk azt, hogy az alkotmány egyes rendelkezései között van kollízió, összeütközés. Ilyen borzasztó nehéz feladat lenne ezt feloldani, ez nem sikerült az Alkotmánybíróságnak sem, mert nagyon friss júliusi döntésében ez a 1718/B/2010. sz. határozat - nincs még közlőnyszáma, ha jól tudom – lehet, hogy már van, akkor ezt majd pontosítjuk. Az Alkotmánybíróság azt a kérdést vizsgálta, hogy vajon az alkotmány rendszerének egészében, az alkotmányos alapelvekkel ellentétes tartalmú alkotmánymódosító törvények tartalmát ő vizsgálhatja-e alkotmányossági kontroll keretében, és az a konklúzió, hogy ilyen értelemben tehát mi sem juthatunk arra a következtetésre, hogy figyelmen kívül hagyjuk az alkotmány 70/E., és 70/I §-át, holott azok ellentétesek az alkotmány 2. §-ával. Tehát hogyha a kérdés megfogalmazása szűkíti a 70/E., és 70/I. §-ok lehetséges tartalmát, akkor azt gondolom, hogy ez a helyes konklúzió, hogyha azt mondjuk, hogy márpedig ennek a következménye egy burkolt alkotmánymódosítás. Hangsúlyozom, hogy az alkotmány 2. §-ával egyébként összhangban lenne a kérdés megfogalmazása. Itt látok még egy problémát, az egyértelműség szempontját is mindig vizsgálunk kel a hitelesítés kapcsán. A kérdés megfogalmazásában a hátrány szó szerepel, hátrányos rendelkezés, ami ilyennek minősül az érintettek nézvé. Azt gondolom, hogy ez nem kellően szabatos fogalom. Utalnék arra, hogy a jogalkotásról szóló törvény ezt a fajta tilalmat egészen precízen szabályozza, ezt idézném, a 2. § (2) bekezdés: jogszabály hatálybalépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget. Kötelezettséget nem tehet terheesebbé, valamint nem vonhat el, vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat valamilyen magatartást jogellenessé. Ezek azok az esetek, amelyek tilosak egyébként a jogállamiságból következően az alkotmány alapján is, hogy, aki ezt ennyire precízen határozza meg, hogyha itt hátrányról szól a kérdés, ez nyilván jelenthet egy szubjektív érzetet, minden választópolgár máshogy éli meg a hátrány fogalmát. Ilyen módon nem egyértelmű a jogalkotó számára, hogy egészen pontosan milyen tartalmú jogalkotás lenne tilos a kérdés nyomán. Tulajdonképpen a két szempont szerint az alkotmány érintettsége és az egyértelműség hiánya miatt javaslom azt a testület számára, hogy a kérdés hitelesítését tagadja meg. Itt utalnék röviden az Ön érveire. Azt nyilván az alkotmány rendszeréből értjük, hogy nem mindenfajta visszamenőleges hatályos szabályozás tilos, hogyha például a nyugdíjakat megemelnék visszamenőleges hatállyal, az semmilyen jogérvelés, alkotmányos rendelkezésbe nem ütközne, nyilván itt ugyanarról beszélünk, hogy tulajdonképpen hátrányos következmények tilosak az alkotmány alapján, tehát ez önmagában nem jelent irreleváns érvet. És amire utalt, a 63/2002. alkotmánybírósági döntés tulajdonképpen arra a helyzetre vonatkozik, hogyha a kérdés megfogalmazása megegyezik egy hatályos jogszabályi rendelkezéssel, az valóban releváns, mert azt mondja az alkotmány egyes rendelkezései is ezt mondják, csak sajnos itt az alkotmánynak vannak olyan rendelkezései, amelyek viszont ehhez képest mást mondanak. Azok tartalmát módosítaná a kérdés következményeként a lehetséges jogalkotás. Úgyhogy nagy vonalakban ezeket szerettem volna elmondani, és nyilván, hogyha van kérdése, akkor igyekszem ezeket tisztázni, ha esetleges homályos volt. Nagyon köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Szerintem elég egyértelmű, és világos volt. Végül is akkor két érv hangzott el a hitelesítéssel összefüggésben. Az egyik a burkolt alkotmánymódosítás kérdésköre, a másik az egyértelműséggel kapcsolatos probléma, annak részbeni hiánya. Ki kíván hozzászólni az elhangzottakhoz? András parancsolj.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Vitatkoznék Zoltánnal a következő érvek miatt. Az alap kiinduló pontunk, ahogy elhangzott, a jelenleg hatályos alkotmányunk 2. § (1) bekezdése, ami rövid, tömör,

velős mondat. A Magyar Köztársaság független demokratikus jogállam. Azt gondolom, hogy ebből kell kiindulnunk

Te magad mondtad, hogy felmerülhet az a burkolt alkotmánymódosításnak a kérdése. Azt gondolom, hogy ez nem a mi feladatunk és hatáskörünk, hogy az alkotmánynak az esetleges önmagában történő ütközéseit feloldjuk. Ez az Alkotmánybíróságnak a tisztje és feladata. Szeretnék mindenkit emlékeztetni az 57/1994. évi alkotmánybírósági határozatra, Sólyom Lászlónak hívták ekkor az Alkotmánybíróságnak az elnökét, röviden idézek belőle: Az Alkotmánybíróság számos határozatában foglalkozott a jogbiztonsággal, és a jogbiztonságra figyelemmel a visszamenőleges hatályú jogi szabályozás tilalmával. Jogi egyetem nélkül is mindenki tudja, hogy a jogbiztonságnak az a lényege, hogy ne hogy már megmondják holnap nekünk azt, hogy mit kellett volna tennünk tegnap előtt. Amit Te mondtál értelmezési, egyértelműségi kérdést, hogy a jogalkotási törvény hogyan szabályozza, ezt nem egészen értem, mert szerintem az, hogy valami hátrányos, az csak egy negatív töltet lehet, az persze mindenkinek más és más, de a hátrányos, az csak hátrányos tud lenni. Ha beemelnénk egyébként a kérdésbe azokat JAT a rendelkezéseket, amiket felhívtál, akkor pedig biztos, hogy nem lenne egyértelmű a kérdés, hiszen több alkérdés szerepelne benne. A jelenleg hatályos 2010. évi CXXX. törvényünk, a jogalkotásról szóló törvény 7. § (1) bekezdése ennyit mond, hogy a jogszabályban meg kell határozni a hatálybalépésének napját, amely a jogszabály kihirdetését követő valamely nap lehet. További rendelkezésekben sem cizellálja egyébként itt a tartalmi visszamenőlegesség a tilalmát, és talán hogy nem jogász emberek is megértsék, egy egyszerű példa: a közelmúltban módosították a törvényt, és a gyógyszerészek gyakorlatilag az 50-es évekre visszamenőleg megkapták a doktori címet. Tehát, ha bemegyünk a patikába, most nagyon sok doktor gyógyszerészt láthatunk. Létezik visszamenőleges jogalkotás, amikor lehet látni, hogy ez egy pozitív tartalom, a kérdésben ezért is van benne ez a szűkítő rész, hogy hátrányos tartalommal ne lehessen jogalkotást lefolytatni, illetve a jövőben ilyen tevékenységet végezni. Azt gondolom, hogy az egyértelműség problémája nem vetődik fel, és ha nagyon cizelláljuk a kérdést – „Egyetért-e Ön azzal, hogy az új jogszabálynak az érintettekre nézve hátrányos rendelkezését a jogszabály hatálybalépését megelőző időszakra vonatkozóan ne lehessen alkalmazni” –, tehát alkalmazás a lényegi szó. Tehát ne tudjon hatályosulni egy hátrányos rendelkezés. Nem is a jogszabály megalkotását rögzíti a kérdés, tehát ilyen felvetésben azt gondolom, az általad felhívott beépített Lázár csomagoknak jelzett alkotmánymódosításokkal fellépő jogi helyzetet sem képezheti ennek akadályát. Még egyszer mondom, azt gondolom, a kiindulópontnak semmi más nem lehet, csak az, hogy a Magyar Köztársaság független demokratikus jogállam, és a jogbiztonság, és az, hogy bekerült ez a 70/E., és 70/I. ezzel a módosítással, ezekkel a teljes rendelkezésekkel, mivel ex pressis verbis módon ez a kérdés ezzel ellentétes tartalmazást nem írt le. Te magad az előterjesztésedben és szóban is azt mondtad, hogy felmerülhet az burkolt alkotmánymódosítás kérdése, tehát feketén-fehéren tételesen nem ütközik hatályos alkotmányrendeletekkel, azt gondolom, ebből a szempontból nem merülhet fel a burkolt alkotmánymódosításnak a kérdése sem, illetve az, hogy hátrányos rendelkezés. Azt gondolom, azt nem kell senkinek megmagyarázni, hogy egyénre vetítve, vagy csoportra vetítve, vagy egy adott társadalmi közösségnek az, hogy hátrányos, az mit jelent. Azt gondolom, az sem lehet egyértelműségi probléma. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Zoltán parancsolj.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm. Röviden reagálnék, és akkor remélem, hogy a vitát segítem ezzel. Egyetértünk azzal, hogy a köznapi fogalmak szintje a hátrány, az egy érthető tartalmú kifejezés, de azt

gondolom, hogy valóban a jogalkotó számára jelent ez nehézséget annak meghatározása, hogy éppen el kell tudni dönteni adott tartalmi oktatás az tilos, vagy sem. Utalnék arra, hogy, nyilván nem vagyok adószakember, de azt gondolom, hogy ezt valamennyien sejtjük, legalábbis én sejttem, és nyilván tudjátok is, hogy mondjuk a vállalkozók esetében nem mindegy, hogy ki milyen módon adózik, és milyen lehetőséget választ. Van, akire nézve, valamilyen változat könnyebbséget jelent, másnak pedig terhet jelent. Azt gondolom, hogy ilyen határhelyzetekben jelenthet nehézséget a hátrány kifejezésből való kiindulás. Hangsúlyozom, hogy nem véletlen az, hogy ami tilos, az tételesen fel van sorolva, a JAT-ban. A JAT fogalmai egyébként tökéletesen visszaadják az alkotmánybíróági érvelést. A főszabály az, hogy nem lehet visszamenőleges hatállyal jogszabályt alkotni, és a kivételeket határozza meg tételesen az alkotmánybíróági érvelés, vagyis az alkotmány tartalma, és ezt tükrözi vissza a JAT. Ehhez képest, hogyha a kivételek körét tágítjuk, és egy általános fogalommal kívánjuk meghatározni, akkor azt gondolom, hogy nem segítjük a precíz jogalkotást, de ennél fontosabb érv azt gondolom, hogyha elfogadjuk András érvelését, hogy kizárólag jogállamiság fogalmából kell kiindulnunk, akkor azt mondjuk, hogy az alkotmány szintjén valóban meglévő kollízió összeütközés tekintetében mi a 70/E. és a 70/I. § helyett a 2. §-t választjuk, vagyis ezzel azt mondjuk Országos Választási Bizottságként, hogy a 2. § rendelkezései azok előbbre valóak, mint az alkotmány többi rendelkezése. Szakmai értelemben mondjuk tudományos publikációban ezzel egyet tudok érteni, sőt ezt az érvelést támogatnám, és hangsúlyoznám, de azt gondolom, hogy jogalkalmazóként ilyet nem tehetünk, főleg akkor sem, hogyha az Alkotmánybíróság sem veszi erre a bátorságot. Vannak olyan alkotmánybíróóságok, az indiaira utalhatnék például, amely ezt megtette, hogy azt mondta, hogy alkotmánymódosítások, márpedig az alkotmánysértő, de a magyar Alkotmánybíróság nem ezt a felfogást követi, és nekünk az alkotmány értelmezésében követnünk kell az alkotmánybíróági utat. Azt próbáltam kifejtetni, hogyha a 70/E., és a 70/I. §-ok kétfajta szabályozásra engednek lehetőséget, és ezek közül az egyiket kizárja mindkét esetben a népszavazás eredménye, annak következménye, akkor a 70/E., 70/I. §-ok tartalma szükségképpen szűkül, ilyen módon az értelmezési kerete módosul az alkotmánynak, ezért érinthet ez kizárt tárgykört. Azért érinthet, mert nyilván itt a vitán kell kimondanunk ezt az álláspontot. Én azt gondolom, hogy érint alkotmányos rendelkezést. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

András parancsolj.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Két rövid reagálást had mondjak. Szerintem én olyat nem mondtam, hogy kizárólag az alkotmányunk 2. §-a (1) bekezdését kell nézni, hanem abból kell kiindulnunk. Tehát ilyet, hogy kizárólagosan azt kell figyelembe vennünk, ilyet nem mondtam. De azt gondolom, hogy van egy logikai bukfenc, mert ha a 70/E., és a 70/I –t vesszük figyelembe, és az lesz az elutasítást megtagadó határozatunknak az indokolásában, akkor meg csak azokat vesszük figyelembe, akkor mi van a 2. §-al. Erre mondtam azt, hogy nem tisztünk és feladatunk, hogy az alkotmány jelenleg hatályos rendelkezései között esetlegesen fennálló vélt, vagy valós ellentéteket mi oldjuk fel. Tehát, ha az lesz – fogadni mernék rá - elutasító határozatunk indokolása, mert 70/E. §-be ütközik, akkor mi van a 2. §-al, akkor az OVB elfelejti, hogy független demokratikus jogállam? Egyébként, ha megnézzük a 70/E. 3. §, amit Te Zoli írtál az előkészítő anyagodban, az általános örökségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőzően folyósított nyugellátás törvényben meghatározottak szerint csökkenthető, és szociális ellátássá alakítható, munkavégzésre való képesség esetén megszüntethető. Ez is nyilván a jövőre nézően tud megtörténni, hogy átalakítom munkavégzéssé, vagy csökkentem. A kérdés nem erről szól. A kérdés az arról szól, hogy általános rendelkezést hatálybalépést

megelőző időszakra lehet-e. Ez a 70/E. ez azt mondja, hogy később, mint lehet tudni, a rendvédelmi dolgozók és egyéb szerveknél a nyugdíjat csökkentik, vagy átalakítják, de nem visszamenőleg. Fel sem merülhet szerintem a kérdés józan paraszti ész alapján, hogy a 70/E. ezen §-a milyen vonatkozásban ütközik. A 70/I. az pedig, amire Te is rámutattál, ilyen adózási kérdéskört boncolgat, hogy ott visszamenőleg már kötelezettségeket állapíthat meg. Hozzáteszem, hogyha mondtad, hogy az adózásban, ha nem állapíthatnak meg, vagy megállapítanak különböző negatív tartalmú kötelezettségeket, a világ minden országában azt gondolom így megy kevés kitételrel, hogy persze adózni ki szeret. Tehát olyan adózási jogszabály, ami szerintem pozitív tartalmú, olyan nincs, csak ha esetleg visszatérítenének, mert így vagy úgy valamilyen mértékben fizetned kell. Tehát az nem lehet pozitív tartalmú azt gondolom, hogy adót kell fizetned, legyen az bármekkora összegű is. Azt gondolom, a főszabály pedig az kell, hogy legyen, hogy igenis nem lehet visszamenőleges hatállyal jogszabályt alkotni. Ez nem lehet kérdés egyébként, azt gondolom, hogy ilyenek nem szabadna megtörténnie, hogy visszamenőlegesen negatív tartalommal jogszabályt alkossanak, mert ahogy az egyetemen tanítják, kiszámíthatatlanságot okoz, hogyha az emberek nem tudnak tervezni, hogy utólagosan minden jogviszonyt átminősítenek adott esetben, és hátrányosan, és még egyszer mondom, a gyógyszerészek példájával élve, van pozitív tartalmú visszamenőleges jogszabályalkotás. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Had adjam meg magamnak a szót, más jelentkezőt nem látok, hogy elmondjam a véleményemet. A magam részéről alapvetően a Zoltánnal értenék egyet, az egyszerűbbel kezdve. Az általános hátrányos jogkövetkezésményre rendelkezésre való hivatkozással összefüggésben, nekem is az a véleményem, hogy minden további nélkül lehet olyan jogszabályi rendelkezéseket hozni, amelyek ugyanúgy vonatkoznak egy meghatározott érintett körre. Ezek egy része úgy gondolja, hogy ez számára jó, és megfelelő, a másik része pedig azt gondolja, hogy nem, és ez hátrányos jogkövetkezésménnyel jár. Ez minden további nélkül elképzelhető szerintem, ebben benne van abszolút egy szubjektív elem is, és nem feltétlenül objektív ez az egész történet. Például nekem is eszembe jutott a 16%-os SZJA. Objektíve, ha nézzük, mindenki érintettnek tekinthető, aki meghatározó jövedelemmel rendelkezik. Az érintettek egy részére nézve objektíve abszolút kedvező volt, más részére esetleg nem. De még ennél sokkal bonyolultabb esetekről is beszélhetnénk, de nyilván minden példa egy kicsit is sántít a maga nemében. A másik részére nézve, én még ennél is bonyolultabbnak látom, mint amit itt Zoltán jelzett, hogy ez a visszamenőleges jogalkotás. Nagyon érdekes téma az, hogy a kérdés megfogalmazását tekintve, mi is tekinthető visszamenőleges jogalkotásnak. Például az, hogy a nyugdíjkorhatárt emelik, ez minden további nélkül azt lehet mondani, hogy valamilyen módon is visszamenőleges jogalkotás, hiszen, amikor én elkezdek dolgozni, van egy meghatározott jogrendszer, egy nyugdíjtörvény, akkor én úgy szerződök el nyugdíjasnak, hogy mondjuk, ha látom azt, hogyha 40 évet ledolgozom, akkor nyugdíjat fogok kapni. Egész Európában azt látjuk, hogy mindenhol emelik ezeket a határokat, valahol visszamenőlegesen, mert én már 30 évet ledolgoztam teszem azt, és most látom, hogy nem elég már a 10 év, hanem még kell 5 év, vagy még 10. Tehát valahogy ez is beleütközik ebbe a dologba, ez is érinti ezt, még hogyha picit bonyolultabban is, mint ahogy esetleg a kérdés fel van téve. Illetve nyilván lehet ennél jóval egyszerűbb példákra is hivatkozni. Amit az András példaként mondott, tehát itt azért egészen más esettel állunk szemben. Tehát, amikor akár a Bokros csomag, vagy más törvények kapcsán az Alkotmánybíróság meghatározott jogszabályok alkotmányosságát vizsgálta, akkor nem ütközött olyan problémába, amibe itt mi, nevezetesen hogy amiről beszélünk, azok az alkotmányos rendelkezések szintén. Tehát, amit a Zoltán említett, hogy itt most két olyan szabállyal állunk szemben, amikor a törvényhozás azt mondta, hogy olyan időszakot élünk,

amikor bizonyos dolgokhoz akár visszamenőleg is hozzá kell nyúlni. Tehát itt az a fő probléma, hogy nem egy átlagos törvény, egy miniszteri rendelet szabályozza ezeket a dolgokat, hanem az alkotmányban van benne. Nem hiszem, hogy mi az alkotmány egyes rendelkezéseit figyelmen kívül hagynánk, ezt a 2. §-t, de azt nem tudjuk mondani, hogy olyan kérdésnek engedjünk zöld utat, amely egyértelműen, hogyha végig megy a meghatározott eljáráson, és eredményes népszavazás kerekedik ki belőle, akkor az alkotmány egyes rendelkezéseit érinti. Ebből a szempontból nem feltétlenül érdekes, hogy az alkotmánynak egyébként vannak esetlegesen ezzel ellentétes rendelkezései is, vagy ellentétesen értelmezhető rendelkező rendelkezései, hiszen ezzel nekünk nem kell foglalkoznunk. Bőven elég az, hogyha van egy olyan rendelkezése, amely legalábbis burkolt formában egy ilyen ügyben érintett lehet. Ez a rövid véleményem, és akkor kérdezem, hogy kinek van még véleménye? András parancsolj. További jelentkező még? Andrea, majd Zoltán. Köszönöm.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Az utolsó gondolatom, kicsit megdöbbenek, hogy becsukjuk az egyik szemünket, és nem látjuk, hogy a Magyar Köztársaság független demokratikus jogállam, és akkor csak azt a szakaszt látjuk a 70/I. §-t, ami alapján el lehet utasítani az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának a hitelesítését, ami bizonyos jövedelmekre az adóévet megelőző 5. adóévtől kezdődően a törvény jövedelem értékét ellenmérő kötelezettséget állapíthat meg, tehát a Zoltán által felhozott adózási jogszabályokat hozza ki. Az alkotmánynak a speciális rendelkezései között a 70/I. szám alatt található, még az, hogy a Magyar Köztársaság független demokratikus jogállam, a 2. § (1) bekezdése között található. Abban egyetértek Elnök Úrral, hogy a felhívott 16%-os SZJA, az egy valóban egy sántító példa, hiszen a kérdésben az van, hogy a jogszabály hatálybalépését megelőző időszakra vonatkozóan ne lehessen alkalmazni, a 16%-os SZJA szabályokat a jövőre nézve vezették be, az elmúlt évben 2010-ben a karácsonyfa mellett mindenki tudhatta, hogy január 1-jétől vagy több lesz a fizetése, vagy kevesebb, most ebbe nyilván nem tisztünk és feladatunk belemenni, de itt nem az volt, hogy visszamenőleg hátrányos rendelkezés, hanem klasszikusan, ad amburdum a jogbiztonságnak megfelelően a jövőre nézően tudhattuk, hogy emberek, januártól ez lesz. Tehát itt fel sem merül az a probléma, amit a kérdés tartalmaz, hogy a hatálybalépését megelőző időszakra ne lehessen alkalmazni egy hátrányos rendelkezést. És azt gondolom, hogy amit Zoltán felolvasott, a JAT-ból, hogy mi az, hogy minek kellene lenni ott, hogy hátrányos rendelkezés, azt a bővített tagmondatokból összeálló szerkezetet, ha betennék, az egészen biztos, hogy az egyértelműség tesztjén megbukna, hiszen több alkérdés lenne benne. Továbbá azt gondolom, hogy jelen kérdés formával ellentétesen pontosan a választópolgári egyértelműségnek nem felelne meg, ha a jogalkotási törvényből kimásoljuk, hogy milyen definíciót használ a törvény. Azt gondolom, hogy mindenki számára egyértelmű kérdés a jelen formájában. És az, hogy „hátrányos” rendelkezés az előbb említett esszéhez hasonló rossz példák mentén, az egy nagyon rossz érzés lenne, ha nem ez lenne egy jogállamban a főszabály, még egyszer mondom a főszabály, hogy visszamenőlegesen nem lehet jogszabályokat úgy alkotni, hogy az hátrányos legyen. És persze azt az egyetemen mindenki megtalálta, hogy kivételek és alkivételek mindenhol, és mindig vannak és lesznek. Azt gondolom, hogy ennek kell a kiinduló pontunknak lenni, és még egyszer mondom 1994-ben már azt írta az alkotmánybírósi határozat indokolás a 3/D. pontjában, hogy Alkotmánybírósi határozatában foglalkozott a jogbiztonsággal, és a jogbiztonságra figyelemmel a visszamenőleges hatályú jogi szabályozás tilalmával. Én nem hinném, hogy ez bárkinek újdonság, vagy novum lenne. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Andrea.

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Én is arra hivatkoznék, amit András mondott, tehát a független demokratikus jogállamiságra, illetőleg a jobbiztonságra. Jelen pillanatban 2011. augusztus 1-jén van nekünk egy hatályos alkotmányunk, ennek a hatályos alkotmánynak nem része a hivatkozott 70/E., és a 70/I. §-ok, ezek még jelen pillanatban nem léptek hatályba, egy új alkotmánynak lesznek majd a rendelkezései, paragrafusai. Számos alkotmánybíróági határozatunk van arra nézve, hogy az Országos Választási Bizottságnak a döntéshozatalakor hatályos jogszabályok alapján kell döntenie. Ha ezt vesszük figyelembe, akkor ebben az esetben most augusztus 1-jén úgy kell döntenünk, hogy nincs olyan korlátozó rendelkezés, illetőleg nincs olyan alkotmányos rendelkezés, amelybe valójában ez a népszavazási kezdeményezés ütközik, és korábban is számos alkalommal elmondtam már, hogy gyakorlatilag a nemzetnek, vagy egyáltalán a választópolgároknak jelen pillanatban egyetlen demokratikus módszere arra, hogy az alkotmánynak a hatályban, majd a hatályba lépő alkotmánynak a rendelkezéseit módosítsa, az éppen a népszavazási kezdeményezés. Ennek jogát elvenni az állampolgároktól, választópolgároktól nem lehet, és ebben a pillanatban máris az alkotmánynak a vonatkozó, tehát a 2. §-ban foglalt rendelkezéseibe ütközne. Én a magam részéről a hitelesítés mellett szavaznék. A másik pedig, mi nem dönthetünk a technikai kérdésekről, hogy az milyen költségekkel, milyen időpazarlással jár esetleg, nekünk csak a jogszabályi alapokat kell vizsgálni, vagyis azt, hogy egyáltalán ez a kérdés alkalmas-e arra, hogy népszavazást írjunk ki. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Zoltán jelentkezett még.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. Én egyetértek Andrea és András valamennyi megállapításával, csak más a konklúzió mindegyik esetben. Azt hiszem, hogy a 70/E., és a 70/I. §-ok már a hatályos alkotmány részei, ezek alkalmazandó jogszabályok, ilyen értelemben tehát nekünk vizsgálunk kell ezeket a rendelkezéseket. Nyilván a népszavazás intézményének a gyakorlási lehetőségét, én azt gondolom, hogy egyikünk sem kívánja szűkíteni, azt viszont figyelembe kell vennünk, hogy az alkotmány valamely esetlegesen kizáró rendelkezése ezt mégiscsak szűkíti normatív módon. András érveire én arra reagálnék még, fel is olvasnám azt a bizonyos az alkotmánybíróági döntést, amelyre utalt Sólyom László 1994-ben, mint a döntés érvelése. Egy jogállamban senkit sem lehet felelősségre vonni olyan jogszabály megsértése miatt, amelyet az érintett személy nem ismert és nem ismerhetett, mivel azt vagy egyáltalán nem hirdették ki, vagy utólag hirdették ki, és visszamenőleges érvénnyel léptették hatályba. Ugyanez értelem szerint a kötelezettségek utólagos megállapítására is, ez a 25/1992. döntés az, amely tételesen kimondta azt, hogy a jobbiztonságnak, a jogállamiságnak az is eleme, hogy ilyen módon nem lehet jogszabályokat alkotni. Ez tehát egy érvényesülő és fontos megállapítás, ez van összhangban a 2. § tartalmával. Azonban nem úgy kell felfognunk ezt az értelmezést, hogy mi a 70/E. és a 70/I. §-ra figyelemmel vagyunk, a másodikra pedig nem. Had mondjak egy profánabb példát: ha egy máshogyan megfogalmazott népszavazási kérdésben azt látnánk, hogy az alkotmány 28/C. § (5) bekezdés f) pontját érintené a kérdés, vagyis a kormány programjára vonatkozna, ami kizárt tárgykör, de nem érintené még ugyanezen szakasz j) pontját, ami a közkegyelem gyakorlásáról szól, akkor nyilván csak a kormány programját érintettsége miatt hoznánk hitelesítést megtagadó döntést. Ez nem azt jelenti, hogy az alkotmány összes többi rendelkezéseit figyelmen kívül hagyjuk, vagy mondjuk a többi kizárt tárgykörbe vonatkozó lehetőséget, hanem azt alkalmazzuk, ami adott esetben értelmezhetően vonatkozik az adott kérdésre, ilyen értelemben tehát nem arról van

szó, hogy félretettük volna a 2. §-t, csak ezt a fajta kolléziót, ezt az értelmezési tevékenységet nem végezzük el, hogy az alkotmány két rendelkezése között mérlegeljünk, és eldöntsük azt, hogy melyik az előbbre való. Hangsúlyoznám, hogy el tudom fogadni azt az álláspontot tudományos megközelítésben, hogy előbbre való a jogállamiság, egyetértek azzal, hogy ezt minden körülmények között alkalmazni kell még az alkotmány más tartalma kapcsán is, azonban jogalkalmazóként ezt nem tehetjük meg, az Alkotmánybíróság sem ezen az úton jár. Köszönöm szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. András parancsolj.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm. Két rövid gondolat Zoltán utolsó mondataira. Kizárólag a 25/1992. alkotmánybírósági határozatot nem tudom elfogadni elegendőnek. Ttehat azt mondtad, hogy Te megmondod, hogy én melyikre utaltam ebben az alkotmánybírósági határozatban, az 57/1994-ben, akkor felolvasom még egyszer. Az Alkotmánybíróság számos határozatában foglalkozott a jogbiztonsággal, tehát számos, nem pedig egy alkotmánybírósági határozattal. Az utolsó logikai összefüggésed pedig nálam ott sántít, hogy Te kormányprogramra mondtad a példát többek között, amit az alkotmány kifejezetten a tiltott tárgykörök között felsorol. Onnantól kezdve számomra nem lehetne kérdés, ha valami expressis verbis ott van a tiltott tárgykörök között, és egyébként Te magad írtad le ennél az előterjesztésednél, hogy ez nem szerepel a tiltott tárgykörök között. Tehát ebből a szempontból, mint tiltott tárgykör nem kerülhetne elutasításra. Számomra azért lesz mérvadó ez a döntés, mert az a nagy kérdés az én olvasatomban, hogy mit mond az Országos Választási Bizottság egy olyan kérdésre, ami gyakorlatilag a jogbiztonságot erősíti meg, mondja ki, amely számos alkotmánybírósági határozatban is megjelent. Szerintem fel kell oldani ezt a dilemmát, ha a tudományos publikációkban velem értesz egyet, hogy az alkotmány 2. § (1) bekezdése a Magyar Köztársaság független demokratikus jogállam, akkor az Országos Választási Bizottságban, nekem legalábbis furcsa, hogy egy másik konklúzióra jutsz, amellet, hogy mind Andreával, mind pedig velem egyetértesz. Még felolvasnám a (2) bekezdését is a 2. §-nak a jelenleg hatályos alkotmányunkból: a Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja. És akkor itt csatlakoznék Andreához, tehát a népszavazás intézménye, azt gondolom egy ilyen kérdésben, hogy Magyarországon a jogbiztonság az mit jelent, és lehet-e visszamenőleges hatállyal negatív tartalommal jogszabályokat alkalmazni, illetve alkalmaztatni, azt gondolom, hogy ez igenis a népre tartozik, mégpedig olyan módon, hogy ezt közvetlenül ő dönthesse el igennel, vagy pedig nemmel. Az, hogy hátrányos rendelkezés, azt gondolom, egyértelmű. Minden más megfogalmazás pontosan a választópolgári egyértelműség ellen hatna, illetve azt eredményezné. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Kíván-e még valaki szólni? Zoltánnak megadom a szót akkor még, és meglátjuk, hogy megy-e még tovább.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. A magam részéről le kívánom zárni az észrevételeim sorát, csak egy nagyon rövid reakció András észrevételeire. Had húzzam azt alá, hogy az OVB most a kérdés tartalmát vizsgálná, és azt vizsgálná, hogy ennek következménye az mennyire szolgált bizonyos alkotmányos elveket a jogbiztonságot például, és mennyire tartozik a választópolgárok közösségére, akkor maga nem járna a jogbiztonság útján, mert nem

feladatunk ezeket a kérdéseket vizsgálunk. Nekünk alkotmányos keretek között a hitelesítés kérdésében kell jogszabályok szerint kötött döntést hozni, mi nem lennénk a jogbiztonság oldalán, hogyha ezektől a kötöttségtől eltérnénk, még ha tartalmilag nem is biztos, hogy ezzel értünk egyet, de azt gondolom, hogy jogszabályi kötöttség, az jogász számára Magyarországon egyértelmű. Köszönöm szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Jó. Andrásnak még megadom a szót.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm Elnök Úr! Nagyon röviden. Az egyik elutasítási ok, amit említettél, hogy felmerül a burkolt alkotmánymódosítás, az egy meglehetősen rugalmas ismérv, a másik pedig az egyértelműség hiánya, vagy problematikája, ami meglehetősen egy rugalmas ismérv. Nem tudok mást tenni, mint felolvasom utoljára: a Magyar Köztársaság független demokratikus jogállam, ezt tartalmazza a jelenleg hatályos alkotmányunk amellet, amit Te is elmondta. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Jó. Köszönöm szépen. Csak egy utolsó zárómondatot, ha megengedtek, ezt senki nem vonja kétségbe, amit András az előbb elmondta. Nyilván maga a parlament sem vonja ezt kétségbe, az alkotmánynak ez a paragrafusa is érvényben van. Azzal viszont mi nem tudunk mit kezdeni, és a döntésnél erre figyelemmel kell lennünk arra, hogy az országgyűlés esetenként úgy látta az elmúlt időszakban, hogy olyan jellegű rendelkezéseket hozott, amelyet hozott, ezeket nyilván lehet vitatni, meg lehet támadni különböző szempontokból, de nekünk a jogalkalmazásunk során erre is figyelemmel kell lennünk, és ezek alkotmányos rendelkezések, csak ennyi. Szavazásra tenném fel a kérdést. Parancsolj még Andrea.

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Egy picit revidiálnám a dolgokat, tehát utánanézttem, azok már a hatályos rendelkezésekre tartoznak, elnézést kérek, de ettől függetlenül egyebekben fenntartanám a véleményemet.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük. Tudomásul vettük. Már szerettem volna lezárni, de akkor Andrásnak még megadjuk a szót. Parancsolj.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen Elnök Úr! Ha már megtetszett szólítani, csak azért jelentkeztem még egy szólásra. Nyilván, ami megtörtént a Kossuth téren az már megtörtént. Az utolsó jogi érve, amit talán Zoltán is elfogadott, hogy tételesen az a kérdés sem a 70/E., sem pedig a 70/I. §-ába nem ütközik a jelenleg hatályos alkotmányunk normaszövegébe. Ha bele akarjuk érteni, akkor bele értjük, de nyilván tételesen ez a kérdés nem ütközik a jelenleg hatályos alkotmányos egyik rendelkezésébe sem, és amennyiben nincs ilyen, azt gondolom, hitelesíteni lehetne. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Mivel mindkét érv elhangzott, és a támogatás mellett is elhangzottak érvek, ezért úgy teszem fel szavazásra a kérdés első körben, hogy ki az, aki a most tárgyalt kérdés hitelesítését támogatja? 3 szavazat. Ellenpróbát kérek. Ennek megfelelően ez 7, ha jól számolom. Tehát 7 :3 arányban a kérdés hitelesítését megtagadtuk, és a vitában elhangzott

két érv mentén született meg a döntésünk. Köszönjük szépen. Egy kérdés van hátra. Kérem, hogy Tamás ismertesse.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Az utolsó népszavazási kezdeményezést magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel, és azon a következő kérdés szerepel.

4. *„(Egyetért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési képviselők, valamint az európai parlamenti képviselők választásán a választójog 2012. január 1-jétől is magyarországi lakóhelyhez kötődjön?)”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Kíván-e hozzászólni, most az elején? Parancsoljon. Igen. Már is kezdheti. Köszönöm szépen.

Magánszemély beadványozó:

Tisztelt Országos Választási Bizottság! Fel szeretném hívni a figyelmet arra, hogy a feltenni kívánt kérdés nem ütközik az 1949. évi XX. a törvény jelenleg hatályos alkotmánnyal, nem irányul annak módosítására, ezért erre hivatkozva ne utasítsák el a kérdést. Fel lehet tenni ma Magyarországon országos népszavazáson azt a kérdést, amit idéztek előttem. Joguk van-e ma hazánk állampolgárainak kinyilvánítani a véleményüket arról, hogy szeretnék-e, hogy külföldön adózó és külföldön élő emberek döntsenek arról, hogy a határainkon belül élő emberek milyen törvényi keretek között éljék a hétköznapjaikat. A kérdésem csupán erre irányult. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen, megértettük. Kérdezem az OVB tagjait, hogy mi a kérdéssel kapcsolatos álláspontjuk? Szerintem hasonló kérdést tárgyaltunk már, tehát van ennek előzménye, még ha nem is biztos, hogy ugyanilyen megfogalmazásban, többször elénk került már ez a probléma. Parancsolj András.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Felhívnám a tagtársak figyelmét arra, hogy valóban egy érdekes helyzettel állunk szemben, mert a jelenleg hatályos alkotmányunkban foglaltakat kívánja megerősíteni, és a szokásunkhoz híven Zoltánnal futottuk le ezt a szakmai vitát, hogy elfogadott, de még nem hatályos alaptörvényre akkor mennyiben tudunk hivatkozni. Én továbbra is tartom azt a véleményemet, hogy nyilván nem hatályos jogszabályra nem lehet hivatkozni a mai napon meghozott határozat indokolásában, úgyhogy én egyelőre nem látom okát a megtagadásnak, ugyanis, amit a másik kérdés kapcsán a Zoltán elmondott, hogy az, hogy a hatályos jogi szabályozás azonos tartalommal szerepel, az nem lehet megtagadási ok. És most közben előkerestem: a 70. §. (1) bekezdése a Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező minden nagykorú magyar állampolgárt megillet az a jog, hogy az országgyűlési képviselők választásán választó és válsztható legyen, valamint az országos népszavazásban és népi kezdeményezésben részt vegyen. Nem teljesen ezt tartalmazza a kérdés, mert a népszavazás, népi kezdeményezés az nincs itt, ezt a szabályozást kívánja fenntartani 2012. január 1-jétől is. Ez megerősíti a 70. § (1) bekezdését, mivel megerősíti, nyilván fogalmilag kizárt, hogy beleütközzön, úgyhogy én a magam részéről nem látom akadályát, várom az esetleges ellenérveket. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Nem látok jelentkezőt, had mondjak én pár gondolatot. A kezdeményező számára csak a rendjéért had rögzítsük azt, itt mi azzal nem tudunk foglalkozni, hogy azt a kérdést ki hogyan ítéli meg, hogy célszerű-e és jó-e az, hogy a magyarországi lakóhellyel esetlegesen nem rendelkező magyar állampolgárok szavazhatnak-e az itt hivatkozott eljárásokban, vagy sem. Ez lehet egy jogelméleti, meg nyilván sokféle szempontból érdekes vita, és nyilván van is ilyen vita, de független attól, hogy itt az OVB tagjai közül kapcsolódóan kinek mi az álláspontja, ez a döntés során nem nagyon játszhat szerepet, mi az érvényes és hatályos, vagy akár hatályba lépő jogszabályok alapján próbáljuk megítélni ezt a kérdést. Itt maradva ennél a kérdéskörnél azt kell, hogy mondjam, hogy különös tekintettel a kérdésre, és az abban szereplő határidőkre, korántsem mindegy, hogy valóban hogyan, és mint ítéljük meg ezt a kérdést. Van egy jelenleg hatályos alkotmányunk, ami a jelen állás szerint tudomásom 2011. december 31-én hatályát veszti, és 2012. január 1-jétől pedig van egy másik alkotmányunk, amit alaptörvénynek nevez az Országgyűlés, és amely már érvényesen elfogadott jogszabály. Mivel a kérdés is kifejezetten arra irányul, hogy mit óhajt ő 2012. január 1-jétől, és hogyan óhajtja a szabályozást, nem tudjuk megkerülni azt, hogy mindkét alaptörvényt, alkotmányt figyelembe vegyünk, és különös tekintettel azt is, amely pont 2012. január 1-jétől lép hatályba az én szerény megítélésem szerint. Márpedig annak a tartalma nem szabályozza a kérdést ily módon, hanem szabadon hagyja egy későbbi jogalkotás számára azt, hogy a jogalkotó, az Országgyűlés ezt a kérdést egy külön törvényben később óhajtja rendezni. Mindenesetre nem köti meg oly módon a szabályozást, mint a mostani alkotmány, tehát ezt a döntésünk során szerintem figyelembe kell vennünk. András jelentkezett, Zoltán is majd ezt követően.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Elnézést kérek, de az országos népszavazásnak így az lenne a jogkövetkezménye, hogy a jogalkotóra nézve kötelezettségeket állapítson meg, és az Nsztv. 8. § (1) bekezdése szerint az eredményes ügydöntő népszavazással hozott döntés az Országgyűlés a népszavazás megtartásától, ha a népszavazás törvényalkotási kötelezettséget keletkeztet, a törvény megalkotásától számított 3 évig kötelező. Az Országgyűlés köteles a népszavazás döntésének haladéktalanul eleget tenni. Azt gondolom, ezért nem utasíthatjuk el, hogy az alaptörvényünk ezt, egy jól sejtem egy sarkalatos törvényre bízva, ami még olyan állapotban sincs, mint az alaptörvény, tehát, hogy nincs elfogadva, nem érvényes, még fel sem merülhet az, hogy hatályos-e. És augusztus 1-jén elméleti szinten fizikailag is lehetséges, én azt gondolom idén még egy országos népszavazás, ami, ha pozitív tartalmú, akkor majd megmondja a jogalkotónak, hogy az új alaptörvény alapján, az új sarkalatos törvényben milyen módon kell ezt szabályozni. Augusztus 1-jén elutasítási indokként nem hatályos jogszabályokat nem lehet figyelembe venni. Ha az alaptörvény ezt rendezi, vagy nem rendezi, még ha rendezné, akkor sem lehetne elutasítási indok azt gondolom, mert nem hatályos az új alaptörvényünk, és az Nsztv. a Ve. alapján elfogadott, de nem hatályos jogszabályokra nézve, mint elutasítási, illetve megtagadási ok, az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének körében ilyen egész egyszerűen nem szerepel. Ebből kiindulva nem lehetséges, és még egyszer mondom, ha feltételezzük, hogy itt van egy hitelesítés majd bármilyen alkotmánybírói jogorvoslat, és legtöbb népszavazás itt akad el, hogy a megfelelő időben, a megfelelő aláírást nem gyűjtik össze, akkor az majd szépen megmondja a nép választott képviselőnek, hogy milyen tartalommal kell jogszabályt alkotni, de az, hogy feltegyük a kezünket, hogy ők majd valahogy egyszer valahogy eldöntik, és azért, mert hogy nem tudjuk, hogy 2012. január 1-jén mi lesz. A klasszikus példám, hogy az előző kormányzati ciklusban elfogadták az új polgári törvénykönyvet, mindenki tudja, hogy a mai napig nem lépett hatályba, nyilván itt a húsvéti alaptörvény alaptörvényünknel ez kevésbé lehetséges, de elméletileg lehet egy olyan helyzet,

hogy 2012. január 1-jén nem fog hatályba lépni az új alaptörvényünk, vagy nem ezzel a tartalommal. Azt sem tudjuk augusztus 1-jén kizárni, úgyhogy a magam részéről ezeket nem tudom akceptálni, mint elutasítási indok. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Zoltán jelentkezett.

Dr. Pozsár-Szentmiklósv Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. Annyiban reagálnék Andrásra, hogy ez nagyon fontos momentum volt, amit kiemeltél, hogy majd egy sarkalatos törvény rendezi ezt a kérdést, hogy akkor ténylegesen kinek mennyiben van választójoga, és lakóhely, mint feltétel az előírás-e vagy sem. Ez valóban fontos kiindulópont, csak megint hasonló kérdéssel találkozunk az előző esetben, hogyha az országgyűlés egy törvényben ezt a kérdést valamilyen módon rendezi, akkor az alkotmány vagy alaptörvény alternatív szabályozás lehetővé tévő rendelkezését valamilyen irányban eldönti. Eldönti azt a megengedő normatív keretet, hogy a) vagy b) utat választja a törvényhozó, ha pedig népszavazás erre kötelezi az országgyűlést, akkor az alkotmány adott szakaszának értelmezési keretét, tulajdonképpen tartalmát szűkíti, és ilyen módon ez érinti a burkolt alkotmánymódosítás tilalmát, hogy az alkotmány értelmezési kerete tartalma szűkül, akkor módosul a tartalma, ez pedig tilalmazott. Abból kell kiindulnunk, hogy itt a logika az igazából az, hogy a népszavazás útján a választópolgárok közvetlenül hatást gyakorolhatnak ugyan a törvényhozó hatalomra bizonyos kizárt tárgykörök mellett. Ugyanakkor semmilyen hatást nem gyakorolhatnak az alkotmányozó hatalomra, vagyis tilalmas mondjuk alkotmánymódosítás népszavazás útján egyes rendelkezéseinek a megváltoztatása, és azt gondolom, hogy nem kell különösebben magyarázni, hogy az alaptörvény elfogadása esetében is az alkotmányozó hatalom járt el Magyarországon, még hogyha ez szervezetileg nem is választódik el egyébként az Országgyűléstől. Az biztos, hogy azt a fontos jogelvet, hogy az alkotmányozó hatalom döntését nem módosítja, nem befolyásolhatja a népszavazás, mindenképpen áttöri, hogyha az a törvény valamely, akár később hatályba lépő rendelkezésével ellentétes szabályozást eredményezne a népszavazás. Elfogadom, hogy valóban nehézkes a még nem hatályos jogszabályt értelmezni, alkalmazni, de ismét arra hívnám fel a figyelmet, hogy ismert a jogirodalomban, és a jogtudományban, a jogalkalmazásban az a szemlélet, hogy a hatályosság és az alkalmazhatóság kérdése egymástól elválik. Nem kizárt az, hogy egy még hatályba nem lépő jogszabályra tekintettel legyünk, vagy azt valamilyen módon alkalmazzuk. E profán példával élve, hogyha a KRESZ módosul a következő hónapban, és tudjuk azt, hogy ezen túl büntetőpont jár, mondjuk a gyermekbiztonsági rendszer nem szakszerű használatáért, akkor az ember, bár még nem hatályos a KRESZ, bár még nincs előírás, általában beszerzi azt a gyerekülést, hogy a hatálybalépés időpontjában minden készen álljon. Ez a fajta felkészülés is azt jelenti tulajdonképpen, hogy alkalmazzuk, tekintettel mondjuk a jogszabályra. Ezt értem, hogy OVB-ként ez még nagyobb lépés, de utalnék arra, hogy a kérdés pedig pontosan arra irányul, hogy 2012. január 1-jén hatályos normatív környezethez képest írva elő valami az országgyűlés számára, és tudjuk már most azt, hogy a jelenlegi jogalkotási állapotok szerint akkor már egy másik alkotmány alaptörvény lesz hatályban. Ilyen értelemben tekintettel kell lennünk. Korábbi üléseinken ezt a logikai játékot tulajdonképpen lefolytattuk, és az volt a konklúzió, ami talán többségi álláspontot is kapott, hogyha az egyértelműség keretében vizsgáljuk a kérdést, vagyis azt, hogy nem egyértelmű az, hogy a választópolgár a döntésével egészen pontosan milyen szabályozást támogat, ami összhangban van ugyan a hatályos alkotmánnyal, szabályozással, de nincs összhangban a majdan hatályba lépő alaptörvénnyel, és nem tudjuk, hogy milyen tartalmú törvényekkel, az egyértelműség keretében ez a szempont vizsgálható, és vizsgálendő, vagyis nem tekinthető egyértelműnek a kérdés, hogyha ilyen

módon érinti a szabályozást. Itt megint utalnék arra, hogy ez nem egy önmagáért vett kreatív jogértelmezés, amikor az Alkotmánybíróság az ún. népszavazás idején azzal szembesült, hogy tucatjával érkeznek az értelmetlen kérdések az Alkotmánybíróságra, akkor szintén az egyértelműség keretében mondta ki azt, hogy összhangban kell állni a népszavazás kezdeményezése megfogalmazásának a jogintézmény céljával. Utalnék arra, hogy ilyen döntést már hoztunk talán két alkalommal is, úgyhogy ezen az úton javaslom, hogy járjunk továbbra is. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

András parancsolj. Előtted had mondjak egy mondatot, és utána megadom a szót. Jó? Ez csak a tájékoztatás kedvéért. Ahogy én kezdtem, hogy hasonló kérdést már tárgyaltunk, most ezt pontosítanám. Szó szerint ugyanezt a kérdést már tárgyaltuk, és hoztunk benne határozatot, az 58/2011. sz. határozatunk ez. Szó szerint ugyanez a kérdés volt, másik kezdeményező terjesztette akkor ezt elő, és a kérdés hitelesítését a burkolt alkotmánymódosítás miatt utasítottuk el. Ennyit el kellett mondanom, és akkor András kívánsz, még ezt követően hozzászólni? Parancsolj.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Csak nagyon röviden. Erre utaltam az elején, hogy azért érdekes ez a kérdésfelvetés, és szerintem Zolinak ez a KRESZ példája ez több, mint sántít, egy választójogot, alkotmányt, alaptörvényt KRESZ-gyereküléssel összehozni, az nem szerencsés szerintem. A lényeg az, hogy nem hatályos az alaptörvényünk 1. 2. Ez a kérdés a jelenleg hatályos alkotmányunk 71. §-ával megegyezik, és azért van benne, gondolom, meg volt benne az előző kérdésben ez is, hogy 2012. január 1-jétől is, mert jól emlékszem, korábban pont azért lettek elutasítva azok a kérdések, merthogy a hatályos alkotmányba ütközik, azt kívánja módosítani. Most nyilván 2012. január 1-jétől ez a probléma vagy fennáll, vagy nem, mert még egyszer mondom, nem vagyunk jószok, tehát persze fogadásokat lehet rá kötni, de már sok minden történt Magyarországon, tehát 2012. január 1-jén nem tudjuk, hogy mi lesz a hatályos alkotmányunk, vagy alaptörvényünk, sejtések, nagymértékű becslések statisztikai valószínűségük számítások nyilván azt mondják, hogy az lesz, ami húsvétkor elfogadásra került, de abból kiindulni, hogy van egy elfogadott és nem hatályos alkotmányunk, az mégiscsak furcsa, és a kérdés a jelenlegi szisztémát kívánja fenntartani 2012-re. Még egyszer mondom, az furcsa lenne, hogy nem hatályos alaptörvényünkre hivatkoznánk, mert ezzel azt mondanánk, hogy bármit, amit azt akarjuk, amit soha ne tudjon hozzányúlni egy országos népszavazás, azt be kell tenni egy sarkalatos törvénybe, és akkor ahhoz már úgysem lehet hozzányúlni, mert hogy a jogalkotó, meg az alkotmányozó gyűlés így döntött. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Jó. Zoltán, és utána a kezdeményező, és utána lezárnánk a vitát. Jó? Köszönöm.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Csak nagyon röviden. Az alkotmány vagy alaptörvény zárja ki, ezt a sarkalatos törvény pedig aprópénzre fordítja, végrehajtja az alkotmány szabályát, de ha a törvény tartalmára nézve ad előírást a népszavazás, és ezzel az alkotmány megengedő kétfajta tartalma módosul, vagyis egyféléképpen értelmezhetővé válik, akkor érintjük az alkotmányt. Én azt gondolom, hogy ez a helyes értelmezés. A legutóbb is elmondtam azt a példát, hogy az állampolgársági jogban a mai napig négyféle állampolgársági törvényt alkalmaz a magyar jogalkalmazó, attól függően, hogy kinek-kinek a születése időpontjában melyik törvény volt hatályban, bőven alkalmazunk ma is már régen nem hatályos jogszabályokat, vagyis ez a fajta jogalkalmazás ez nem ismeretlen a magyar jogéletben. Köszönöm szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Ha újdonságot még mindig lehet, akkor András parancsolj.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm. Nem újdonság. Csak ez a példa is azért sántít, mert az alkotmány, az állampolgárság, hogy ki mikor született, azt nyilván az alapján kell eldönteni, tehát ez egy megint egy jogi alapelv, hogy amikor megszületett valaki, nyilván az akkor hatályos jogszabályok alapján kell ezt vizsgálni, tehát ez egy sántító példa. Még egyszer mondom, ez a kérdés a jelenlegi hatályos alkotmányunkat kívánja megerősíteni, és az állampolgárság, azok legalább hatályban voltak, de az alaptörvényünk még egy napig sem volt hatályban. Tehát azért is rossz. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Egy gondolatot. Minden példa sántít, valóban nem ugyanaz, mint amiről tárgyalunk. De van egy olyan része, és azt a részét kellene nézni, ami hasonlatos a felvetett probléma. Minden más része nem hasonlatos, és egészen más, és ennyiben sántít, de valószínű, hogy nem az a hangsúlyos rész, de nyilván mindenki azt a részét nézi, amelyik számára kedvezőbbnek tűnik. Megadnám a szót még röviden a kezdeményezőnek, és akkor ezt követően szavaznánk.

Magánszemély beadványozó

Köszönöm. Annyit szeretnék én is csak hozzáfűzni ehhez a példához, hogy nemcsak, hogy sántít, hanem szerintem teljesen különbözik ettől a felvetett kérdéstől. Ugyanis egyrészt nem az a kérdés itt, hogy most, ha ez kérdés lenne egy népszavazáson, és az emberek igennel szavaznának, illetve nemmel szavaznának, hogy akkor annak milyen következményei lennének a 2012. január 1-jétől hatályos alaptörvényre, hanem egyszerűen annak az eldöntése, hogy ezt a kérdést országos népszavazáson fel lehet-e tenni. 2. Ha az országos népszavazáson a nép úgy dönt, hogy pontosítani szeretné azt, hogy kiknek legyen szavazati választójoguk, akkor az nem ellentétes a 2012. január 1-étől hatályos alaptörvénnyel, hanem mintegy irányt mutat az Országgyűlésnek a további intézkedéseket illetően. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Jó. Köszönjük szépen. Szavaznánk, mivel támogató hozzászólás is elhangzott, ezért első körben úgy teszem fel szavazásra a kérdést, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? 2. Ellenpróbát kérek. Ennek megfelelően 8 : 2 arányban megállapítom, hogy a kérdés hitelesítését az Országos Választási Bizottság megtagadta. Köszönöm szépen. Az indok, ami elhangzott, az a burkolt alkotmánymódosítás, illetve a hasonló határozatot már hoztunk, tehát új indoklást nem kell véleményem szerint kitalálnunk. Köszönöm szépen. Ezzel az első napirendet befejeztük. Nézzük a másodikat.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A második napirendben javaslatot teszünk a Hajdú-Bihar Megyei 6. sz. Országgyűlési Egyéni Választókerületben időközi választás kitűzésére. Sajnálatos módon év elején Arnóth Sándor képviselő úr elhalálozott, emiatt van szükség a mandátum betöltésére. Egy alkalommal júniusban már volt egy időközi választás, az érvénytelen lett, ezért a mandátum nem került betöltésre. Az Országos Választási Bizottság kötelezettsége, hogy a Ve. 86/A. §-a, valamint 90/A. §-a alapján kitűzze az időközi választást. Az országos egyéni választókerületi bizottság a javaslatát megtette, október 2-át, és 16-át javasolja. Ezek az időpontok a múltkori választáshoz képest előírt négy hónapos időtartamon belül vannak. Javasoljuk, hogy az Országos Választási Bizottság a javaslatot fogadja el, és az időközi

választás időpontját tűzze ki. Javasoljuk, hogy a határozattal egyidejűleg a törvény előírásának megfelelően fogadja el a választás határnapjaira vonatkozó mellékletet is, amely a határozat mellékletét képezné.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Jó. Köszönjük szépen. Itt van a határozat-tervezet, és annak a melléklete is, amely a pontos időpontokat tartalmazza. A lényeg az, hogy ez az időpont a hatályos jogszabályoknak megfelel. Ezt a helyi választási szervek javasolták számunkra. Gondolom, hogy értelmezhető, hogy ezt tartjuk tiszteletben. Van-e bárkinek javaslata, bármilyen észrevétele az előttünk lévő anyaggal kapcsolatban? Ha nincsen, akkor indítványozom, hogy a határozatot fogadjuk el, és akkor a választást, annak első fordulóját tűzzük ki 2011. október 2-ára, a második fordulót pedig október 16-ára az előttünk fekvő anyagok szerint, és egyben a mellékletet is fogadjuk el. Kérek egy szavazást. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy jelenleg 9-en vagyunk jelen, és egyhangúlag fogadtuk el ezt a határozatot. Ezzel a választás időpontját, és a választást kitűztük. Van-e az egyebek között megtárgyalandó?

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Nincs.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Nincsen. Köszönöm szépen, akkor megvagyunk. Az Országos Választási Bizottság ülését bezárom.